

VAPAUDEN RISTI

“Älä etsi vapauden lain täyteyttä inhimillisistä hyveistä; ei se niistä löydy. Sen täyteys on kätkeynä Kristuksen Ristiin”, sanoo pyhittäjä Markus Filokaliassa (I, 164).

Paratiisissa Risti ja vapauden laki oli kätkeyty Jumalan antamaan paastokäskyyn. Käsky oli kutsu kasvaa rakkaudessa – uhrautumisessa, uskollisuudessa ja kuuliaisuudessa. Se oli suhde Jumalaan. Aadam näki koko elämänsä ja muun luomakunnan tämän suhteen valossa. Kaikella oli kaunis tarkoitus, ja Aadam osasi nimetä eläimet.

Lankeemuksessa Aadam valitsi “oman elämän”, astui saatanaa seuraten jumalaksi Jumalan paikalle. Suhde Jumalaan katkesi ja kaikki menetti merkityksensä. Elämästä tuli “laiffii”, vapautta vailla suuntaa, omistamista ja hallitsemista ei mitään varten, tyhjiyden pakoa nautintoihin ja niiden menettämisen pelkoa. Ihmisestä tuli orja, omistaja ja kuluttaja.

Saatana yritti tehdä saman Kristukselle, toiselle Aadamille, kun Pietari paheksui Ristiä: “Jumala varjelkoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko.” Kristus vastasi: “Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahennukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten” (Matt. 16:22–23).

Risti ei ole “ihmisten”, vaan Jumalan. Se on elämän tie totuuteen (Joh. 14:6), ja sitä profeetat ennakoivat jo Vanhassa testamentissa, kuten pyhittäjä Johannes Karpathoslainen Filokaliassa sanoo: “Joka todella haluaa luopua maailmasta, ottakoon esikuvakseen autuaan profeetta Elisan, joka rakasti Jumalaa niin paljon ja niin palavasti, ettei jättänyt itselleen mitään. Niin hän jakakoon omaisuutensa tarvitseville ja kantakoon Herran Ristiä sillä mielellä että kulkee tietien tahtoen kohti kuolemaa, joka tuottaa iankaikkisen elämän” (I, 363).

Herran Ristiä kantava saa maistaa vapautta, joka ei ole verrattavissa mihinkään tässä maailmassa, ja hän ymmärtää kokemuksellisesti Kristuksen kanssa: “Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielulenne. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä” (Matt. 11:29–30).

Kristus on ristiinnaulittu Pääsiäinen, jota Risti kantaa ajan loppuun saakka, jolloin se ilmoittaa Pääsiäisen lopullisen kirkkauden: “Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella” (Matt. 24:30).

Heikki Alex Saulamo